

2. Описати основні типи мисливських боєприпасів та їх призначення.
3. Описати універсальний прилад А,М. Сидоренка і вказати для чого він слугує.
4. Описати процес спорядження патрона.

Контрольні питання:

1. Назвати основні частини мисливської рушниці.
2. Назвати основні типи куль.
3. Які існують калібри рушниць?
4. Назвати найбільш поширені типи рушниць.
5. Призначення універсального приладу А.М. Сидоренка.
6. Назвати типи капсулів.
7. Призначення запобіжника рушниці.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 6

ПРАВИЛА ПРОВЕДЕННЯ ПОЛЮВАНЬ ТА ПОВОДЖЕННЯ ІЗ

МИСЛИВСЬКОЮ ЗБРОЄЮ НА ПОЛЮВАННІ

Мета роботи: оволодіти теоретичними основами знань про техніку безпеки на полюванні, безпечні прийоми поводження із зброєю та порядок видачі ліцензій на добування мисливських тварин.

Прилади та обладнання: Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України №549 від 17.10.2011р.

Витяг із ПОЛОЖЕННЯ

про правила проведення полювань, поводження із зброєю та порядок

видачі ліцензій на добування мисливських тварин

- I. Правила проведення полювання на тварин, добування яких здійснюється за ліцензією
- 1.1. На бабака, бобра, борсука, ондатру, куницю лісову, білку (далі – хутрові звірі), а також на оленя європейського та плямистого, козулю, лань, лося під час гону дозволяється лише індивідуальне полювання.
 - 1.2. На кабана, лань, оленів європейського та плямистого, козулю, лося, муфлона (далі – парнокопитні тварини) дозволяється індивідуальне, колективне та облавне полювання.
 - 1.3. Полювання на парнокопитних тварин дозволяється лише набоями, спорядженими кулями. Забороняється полювання на таких тварин з використанням малокаліберної гвинтівки під патрон кільцевого запалювання або набой, споряджених круглими кулями, картечню чи шротом.

Розпорядник полювання – працівник користувача мисливських угідь (далі – користувач), який уповноважений на охорону мисливських угідь та здійснює керівництво процесом і контролює виконання правил проведення полювання, правил безпеки при користуванні зброєю на всіх етапах проведення полювання.

Розпорядник призначається наказом керівника користувача.

1.4. Перед початком полювання розпорядник полювання проводить інструктаж з правил безпеки при проведенні полювань. У журналі реєстрації інструктажу з правил безпеки при проведенні полювання зазначаються номер ліцензії на добування кабана, лані, оленів європейського та плямистого, козулі, лося, муфлона, бабака, бобра, борсука, ондатри, куниці лісової, білки (далі - мисливські тварини), за якою буде проводитися полювання, вид тварини, місце, спосіб та строк проведення полювання, прізвище та ініціали учасника полювання, номер посвідчення мисливця та номер щорічної контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання (далі - контрольна картка). Після проведення інструктажу з правил безпеки при проведенні полювання розпорядник засвідчує проведення інструктажу своїм підписом, а учасники полювання розписуються про ознайомлення з інструктажем у журналі реєстрації інструктажу з правил безпеки при проведенні полювання, який повинен бути пронумерований, прошнурований та скріплений печаткою Республіканського комітету Автономної Республіки Крим, обласного управління лісового та мисливського господарства, Севастопольського державного досвідного лісомисливського господарства (далі - державні органи лісового та мисливського господарства). Мисливець, який відмовився розписатися в зазначеному журналі, до полювання не допускається.

1.5. До початку полювання розпорядник полювання зобов'язаний зробити відмітку у контрольних картках усіх мисливців, які беруть участь у полюванні, про місце проведення полювання, строк полювання, вид тварини, дозволений до добування, та номер ліцензії на добування мисливських тварин (далі – ліцензія).

1.6. Одразу після добування тварини на місці відстрілу (відлову) до початку вивезення добутої тварини, а також у разі закінчення зазначеного в ліцензії строку полювання, ліцензія закривається шляхом проставлення відміток про результат полювання.

Після закриття ліцензії до початку транспортування добутої тварини з місця добування розпорядник полювання зобов'язаний зробити відмітку у контрольних картках та засвідчити її проставленням свого підпису.

При індивідуальному полюванні на хутрових звірів, добування яких здійснюється за ліцензією, усі записи та відмітку про результат полювання в

контрольній картці робить сам мисливець.

1.7. У разі поранення зазначеної у ліцензії тварини під час проведення полювання організовується добір цієї тварини. До початку добору на зворотному боці ліцензії керівник полювання проставляє відмітку про поранення тварини. Під час добору добування інших тварин (крім вовка) забороняється. Порядок добору пораненої тварини визначає розпорядник полювання. При переході пораненої тварини в угіддя іншого користувача добір проводиться лише за погодженням з користувачем цих угідь.

1.8. У разі перестрілу (відстрілу за однією ліцензією декількох тварин при їх одночасному виході на різні номери стрілецької лінії під час одного загону), при проведенні колективного чи облавного полювання на парнокопитних тварин розпорядник полювання закриває ліцензію на одну з добутих тварин. На зворотному боці ліцензії до початку вивезення добутих тварин він обов'язково проставляє відмітку про кількість добутих у результаті перестрілу тварин, їх вік, стать. Користувач закриває ліцензії на додатково добутих тварин. Учасники полювання зобов'язані відшкодувати користувачу вартість додатково закритих ліцензій та вартість продукції полювання, добутої в результаті перестрілу.

У разі відсутності резерву ліміту добування мисливських тварин (далі - ліміти) поточного року користувач негайно повідомляє про перестріл у державні органи лісового та мисливського господарства та спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища, а відстріляні тварини зараховуються в ліміт наступного року.

1.9. Після проведення полювання мисливець, якому було видано ліцензію, зобов'язаний повернути її користувачеві. У 10-денний строк після закінчення сезону полювання користувачі подають державному органу лісового та мисливського господарства, від якого отримали ліцензії, звіт про результати проведення полювань за ліцензіями. У звіті користувач зазначає кількість добутих тварин за видами, їх вік, стать та додає до звіту всі отримані ним ліцензії. Державний орган лісового та мисливського господарства узагальнює звіти користувачів та зберігає їх протягом трьох років разом з повернутими ліцензіями. Після закінчення строку зберігання зазначені звіти та ліцензії списуються відповідно до встановленого законодавством порядку.

1.10. Добуті під час полювання парнокопитні тварини здаються користувачеві мисливських угідь, який зобов'язаний забезпечити проведення державної ветеринарно-санітарної експертизи добутих тварин. Субпродукти парнокопитних тварин, добутих мисливцем під час полювання, після проведення ветеринарно-санітарної експертизи є власністю мисливця.

1.11. Хутрові звірі, добуті мисливцем під час полювання, є власністю мисливця. При цьому добуті тварини, які призначені для використання з харчовою метою, підлягають обов'язковій державній ветеринарно-санітарній експертизі.

1.12. Мисливські трофеї, одержані від добутих копитних тварин, підлягають обов'язковій реєстрації у користувача мисливських угідь з оформленням відповідного трофейного листа та зазначенням у ньому місця, часу їх добування, оцінки трофейної якості.

1.13. Полювання на парнокопитних тварин повинно проводитися з обов'язковою присутністю працівника користувача, який уповноважений на охорону мисливських угідь.

II. Правила проведення облавного полювання

2.1. Облавним полюванням вважається полювання із загonom мисливських тварин на засідку стрільців (стрілецьку лінію).

2.2. Важливими умовами безпеки при облавному полюванні є чітке дотримання правил полювання, беззаперечне виконання вказівок розпорядника полювання.

2.3. Перед початком полювання розпорядник полювання:

2.3.1. Проводить інструктаж з правил безпеки і порядку організації та проведення полювання, про що проставляє підпис в журналі реєстрації з правил безпеки при проведенні полювання.

2.3.2. Перевіряє наявність відповідних документів на право полювання згідно зі статтею 14 Закону України «Про мисливське господарство та полювання».

2.3.3. Визначає загоничів, проводить їх інструктаж та призначає старшого серед загоничів.

2.3.4. Проводить жеребкування стрілецьких номерів з визначенням їх черговості.

2.3.5. Визначає звірів (вид, стать, вік), на яких полюватимуть.

2.3.6. Перевіряє відповідність набоїв полюванню на даний вид тварин. Набої, що не відповідають встановленим вимогам, вилучаються розпорядником до закінчення полювання.

2.4. На стрільців заганняють звіра загоничі. Загоничі повинні бути одягненні в яскраві жилети.

2.5. Загоничам забороняється перебувати в облаві із зарядженою зброєю. За попередньою домовленістю мисливців, розпорядника та загоничів дозволяється стрільба в облаві з гладкоствольної зброї кулями тільки по тварині, на яку оформлено ліцензію, що виходить із облави, тобто в протилежному напрямку від стрілецької лінії.

2.6. Стрільці на номери стрілецької лінії розставляються розпорядником

полювання. Розпорядник полювання, ставлячи мисливця на номер, повинен вказати йому напрямок стрільби і сектор обстрілу, що має беззаперечно виконуватись мисливцем. Залишати номер мисливцем без дозволу розпорядника категорично забороняється.

2.7. По краях (флангах) стрілецької лінії при необхідності виставляється охорона для попередження проникнення в загін і на стрілецьку лінію сторонніх осіб чи домашніх тварин.

2.8. Стрілецька лінія по можливості має бути прямолінійною та добре позначеною на місцевості (просіка, дорога, узлісся тощо).

2.9. Кожен стрілець повинен знати розташування сусідніх номерів і всієї стрілецької лінії, для чого стрільці до маскування на своїх місцях мають показати один одному своє місце розташування.

2.10. Стрільба вздовж стрілецької лінії та за межами свого сектора обстрілу категорично забороняється.

2.11. Загоничі при наближенні до стрілецької лінії повинні бути більш уважні та частіше подавати голос.

2.12. Під час облавного полювання заряджати та розряджати вогнепальну зброю мисливці повинні тільки на номері і по сигналу розпорядника полювання.

2.13. Підходити до вбитої чи пораненої тварини до закінчення облави категорично забороняється. Це можливо після закінчення облави і тільки з дозволу розпорядника полювання.

2.14. Категорично забороняється перед полюванням і під час його проведення вживати спиртні напої. Особи в нетверезому стані до полювання не допускаються.

2.15. Розпорядник полювання стежить за точним виконанням учасниками полювання порядку облави і правил безпеки, робить необхідні вказівки, організовує переслідування і добір пораненої тварини, має право заборонити у разі порушення особою правил полювання подальшу участь в полюванні, вирішує інші організаційні питання, що виникають під час полювання, а також відповідає за дотриманням мисливцями вимог цього Положення.

2.16. Рішення розпорядника полювання, прийняті відповідно до вимог цього Положення, є обов'язковими і виконуються всіма учасниками полювання.

III. Правила поведінки з мисливською вогнепальною зброєю на полюванні

3.1. Умовою безпечного користування мисливською зброєю є чітке виконання правил користування нею та суворе дотримання правил безпеки поведінки зі зброєю всіма мисливцями під час полювання.

3.2. Мисливська зброя є предметом підвищеної небезпеки. Власник відповідає за її технічний стан.

3.3. Забороняється:

3.3.1. Направляти зброю на людину чи домашніх тварин, навіть якщо вона не заряджена.

3.3.2. Передавати зброю іншим особам, попередньо не розрядивши.

3.4. Не допускається виїзд мисливців і перебування їх на полюванні з несправною і незареєстрованою зброєю.

3.5. При заряджанні і розряджанні зброї її ствол повинен бути направлений вгору або в землю.

3.6. Під час долаття перешкод (канав, струмків, огорожень тощо) зброю потрібно розрядити.

3.7. Полювання проводиться лише в умовах повної видимості (повністю розвидниться, розсіється туман, припиниться сильний дощ чи снігопад).

3.8. Забороняється стріляти на шум, шарудіння, по невиразно видимій цілі.

3.9. Рушницю з внутрішніми курками заборонено тримати з відкритим запобіжником.

3.10. Стрільбу мисливець має вести із особливою обережністю і попередньо переконавшись у тому, що в напрямку пострілу немає людей чи домашніх тварин.

3.11. Під час стрільби при осічці мисливець не повинен відкривати рушницю раніше ніж через сім-вісім секунд.

3.12. У випадку падіння зброї потрібно негайно розрядити її і переконатися, що в канали стволів не потрапили сторонні предмети.

3.13. Після пострілу треба перевірити, чи не залишилися в каналах стволів частинки розірваних гільз та інших предметів.

3.14. У разі якщо патрон не входить в патронник стволів, категорично заборонено його туди втискати, треба обережно вийняти і замінити іншим.

3.15. У випадку, якщо при відкриванні рушниці головка гільзи проскочить повз екстрактор, необхідно вилучити патрон за допомогою шомпола.

3.16. Не допускається стрільба одночасно з двох стволів двоствольної зброї.

3.17. При наближенні до населеного пункту, місця відпочинку, збору мисливців тощо на відстані до 200 метрів мисливець зобов'язаний розрядити рушницю.

3.18. Під час відпочинку зброю необхідно в незарядженому стані підвішувати або класти на надійну опору.

3.19. Особливої обережності мисливці повинні дотримуватися при стрільбі з човна, враховуючи при цьому такі вимоги:

3.19.1. Стрільці в човні повинні сидіти спиною до спини, не дозволяється стріляти поверх голів людей, що перебувають в човні.

3.19.2. При зміні веслярів і стрільців, а також при переході мисливців у човні

вся зброя повинна бути попередньо розряджена. Перехід здійснюється без зброї, і коли він закінчується, мисливцю передається розряджена зброя.

3.19.3. Стрільба з човна веслярами категорично забороняється.

3.20. При переміщеннях на всіх видах транспорту зброя повинна бути в розібраному вигляді в чохлі. Тільки при коротких переїздах всередині угідь при зміні місця проведення полювання, при переміщенні в човні по воді під час полювання, а також при прямуванні до шалашів і засідок дозволяється тримати рушницю зібраною, але обов'язково розрядженою і направленою стволами вгору або в сторону, протилежну від людей, які перебувають поряд.

3.21. Забороняється стрільба з автотранспортного засобу незалежно від того, знаходиться він в русі чи ні.

Завдання:

1. Виписати основні положення документа.
2. Вивчити та запам'ятати правила поведінки на полюванні та поводження із зброєю.

ПРАКТИЧНА РОБОТА № 7 ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ МИСЛИВСТВА

Мета роботи: опанувати матеріал про зарубіжний досвід ведення мисливського господарства. Опанувати інформацію про особливості і традиції полювання у зарубіжних країнах

Обладнання та матеріали: лекційний матеріал, рекомендована література у вигляді підручників, наукових та науково-популярних журналів, інтернет ресурси.

Європа

У країнах Європи за станом на кінець 60-х - початок і середину 70-х років налічувалося 7733,6 тис. мисливців, тобто в середньому на 100 км² території цих країн доводилося 160,1 людей з мисливськими рушницями, на 1 тис. жителів – 16,3. В окремих країнах ці показники коливаються дуже сильно. Найменше мисливців на 1 тис. жителів у Польщі, Румунії, Угорщині, Німеччині, Бельгії, Нідерландах (від 1,9 до 3,2), найбільше – у Фінляндії, Італії, Франції, Швеції, Данії (30,3-46,8). Найбільш високе «територіальне навантаження» мисливців в Італії, Франції, Данії (понад 360 чол./100 км²), тобто, у країнах з високою і нерегульованою чисельністю мисливців (у перших двох країнах вихід знайдено в поїздах мисливців за кордон).

Особливостями мисливського господарства Європи можна вважати наступні:

1. Переважання спортивно-аматорського полювання. Промисловий і напівпромисловий характер полювання розповсюджений тільки в північній